

lende Skikkelse: som en ufordragelig Skolemester, et brutalt Politi, et nærgaaende Fattigforstanderskab, en Præst, der taler til dem om Død og Dom og Helvede. Hvor skal der under disse Omstændigheder kunne vækkes en Samfundsaaendelse i dem, hvoraf engang i Tidernes Løb en virkelig, borgerlig Broderskabsfølelse kan udvikle sig? Paa en Befæstelse af det opløste Familjeliv nytter det vist neppe at tænke. Forældrehjemmet, der før var Samfundslivets Basis, er vistnok en Institution, der er dødsdømt af Udviklingen. Men hvad skal der da sættes i Stedet? — Dette Spørgsmaal optager mig i denne Tid, saa jeg ligger og drømmer om det om Natten. For de Voksne har det Offentlige sørget. De har Kirke og Variete. Foredragssale og Ølknejper, Teater og Bønnemøder. Men nu Børnene? Sig mig, hvor skal de smaa Stakler vende sig hen i deres Hjælpeløshed? Jeg ser ingen anden Løsning end den, at Skolen efterhaanden maa træde i Hjemmenes Sted. Men — naturligvis! — Skolen maa da langsomt omskabes, maa lidt efter lidt føres tilbage til sit Udspring og blive noget af, hvad Klostret i gamle Dage var, et Asyl, et Fristed, en altid aaben Tilflugt. Men den maa samtidig blive noget ganske andet. Den maa ved sit blotte Ydre, ved Lokalernes Udsmykning, ved Undervisningens Form virke paa eensang hjemligt og festligt paa det barnlige Sind. For der skal jo altsaa her gives Børnene det Grundfond af lyse og frugtbare Livsindtryk, som de senere kan have at tære paa, og som kan gøre dem mere modstandsdygtige i Tilværelseskampen end Fortidens (og adskillig af vor egen Tids) klosterligt optugtede Ungdom, der ved enhver Skuffelse straks mister Troen til Livet, taber Tilliden til Lykken og ligesom Børn, der har stødt sig, søger Trøst i Skødet paa deres gamle Goldamme, Kirken.

„Men jeg ser et stort Udraabstegn i dit Ansigt. Hvorfor fortæller hun mig alt dette? spørger du. Og du har Grund til at forundres. Men jeg maa sige dig det, som det er. Der er her i min Ensomhed ligesom gaaet en ny Verden op for mig, og jeg er vistnok endnu lidt forstumlet deraf. Veed du, jeg tænker for Alvor paa at gøre Forsøg med at føre Tanker som de ovenstaaende ud i Livet. Jeg omgaaes med vilde Planer om at oprette en Fattigskole i København efter det Mønster, jeg her skitserer. Det vil koste mig min tilkommende Formue; men nu, da jeg Ingen har at efterlade den til, — kan jeg da anvende den bedre? Naturligvis, det er jo ikke noget, der kan